

สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา

นางสาวสุภาวดี ภิรมย์รัตน์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาניתศการศีกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศีกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณไมหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2540

ISBN 974-636-705-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณไมหาวิทยาลัย

**STATE AND PROBLEMS OF CURRICULUM ADMINISTRATION OF THE
HIGHER DIPLOMA IN TECHNOLOGY IN THE INSTITUTIONS OF
THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION**

Miss Supawadee Piromrat

**สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

**A Thesis submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development**

Department of Educational Administration

Graduate School

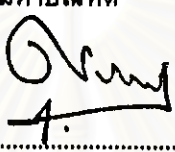
Chulalongkorn University

Academic Year 1997

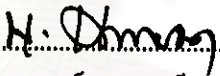
ISBN 974-636-705-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)
ในสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา
โดย นางสาวสุภาวดี ภิรมย์รัตน์
ภาควิชา บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์

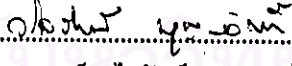
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สุภาวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)

สุภาวดี ภิรมย์รัตน์ : สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา (STATE AND PROBLEMS OF CURRICULUM ADMINISTRATION OF THE HIGHER DIPLOMA IN TECHNOLOGY IN THE INSTITUTIONS OF THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 166 หน้า. ISBN 974-636-705-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 110 คน อาจารย์ผู้สอน จำนวน 212 คน รวมประชากรทั้งหมด 320 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละข้อด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้

สถานศึกษามีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ตลอดจนความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อเตรียมวางแผนการใช้หลักสูตร มีการจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผน มีการเตรียมวางแผนด้านบุคลากรอาคารสถานที่ มีการประสานแผนระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้หลักสูตร ในการเตรียมบุคลากร สถานศึกษาจัดหาอาจารย์ผู้สอนให้เหมาะสมกับหลักสูตร สักรวจและจัดอาจารย์ผู้สอนให้มีจำนวนเพียงพอ มีการจัดอาจารย์ผู้สอนเข้าสอนตรงตามวุฒิ ความถนัด ความสามารถและประสบการณ์ และมีการจัดจ้างอาจารย์พิเศษเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ผู้สอน ส่วนการจัดตารางสอน สถานศึกษาจัดศูนย์รวมตารางสอนทุกประเภท มีการจัดตารางสอนต่อเนื่องกันหลายคาบในรายวิชาที่เป็นภาคปฏิบัติ อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดตารางสอน ในการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน สถานศึกษามีการจัดวัสดุฝึกอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนให้ทันกับการเปิดภาคเรียน มีการจัดเตรียมอาคารสถานที่สำหรับการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน จัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศของสถานศึกษาให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ มีการจัดสรรงบประมาณโดยจัดสรรตามความจำเป็นและจัดสรรตามลักษณะการบริหารสถานศึกษา มีการส่งเสริมและสนับสนุนการบริการห้องสมุดเพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร โดยจัดประชุมชี้แจงให้นักศึกษา มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องการศึกษาดูงานนอกสถานที่ การส่งนักศึกษาไปฝึกประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษาอื่น นอกจากนี้สถานศึกษายังมีการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ โดยการยกย่องชมเชย และให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน มีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรโดยการแต่งตั้งบุคลากรและคณะกรรมการนิเทศภายใน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสังเกต และแบบสอบถาม มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรหลังการใช้และระหว่างดำเนินการใช้หลักสูตร อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

ด้านปัญหาการบริหารหลักสูตร พบว่ามีปัญหาการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก คือ ขาดการนำปัญหาการใช้หลักสูตรมาใช้ในการวางแผน การจัดอาจารย์ผู้สอนไม่ตรงตามวุฒิยังไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้อวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน การจัดห้องสมุดยังขาดความเหมาะสมและไม่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาค้นคว้าสำหรับหลักสูตรปริญญาตรี งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการส่งเสริมขวัญและกำลังใจเท่าที่ควร ขาดการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
ปีการศึกษา 2540

ลายมือชื่อนิติสด
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C842463 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: CURRICULUM ADMINISTRATION / HIGHER DIPLOMA IN TECHNOLOGY / VOCATIONAL EDUCATION

SUPAWADEE PIROMRAT: STATE AND PROBLEMS OF CURRICULUM ADMINISTRATION OF THE HIGHER DIPLOMA IN TECHNOLOGY IN THE INSTITUTIONS OF THE DEPARTMENT OF VOCATIONAL EDUCATION.

THESIS ADVISOR: ASST. PROF. JAITIP CHUARATANAPHONG, Ph.D. 166 pp. ISBN 974-636-705-6

The purpose of this research was to study the state and problems of the curriculum administration of the Higher Diploma in Technology in the institutions of the Department of Vocational Education. The population comprised 110 institutions administrators and 212 instructors, totaling 320. Research instruments employed were two questionnaires. The data were analyzed by the program SPSS/PC. The percentage, the arithmetic mean and the standard deviation for each topic were computed.

The research results were found in the following aspects: The Institutions studied the current state, the problems, the needs as well as the readiness of the institutions to prepare the planning of the curriculum implementation. The conferences among the planning participants were held. The planning in staff, building spaces, and the planning coordination between the related parties were managed. The majority of instructors had no participation in planning the curriculum implementation. In preparing the staff, the Institutions looked for qualified instructors and surveyed their numbers to be sufficient for impletation. Instructors were assigned to teach according to their educational backgrounds, aptitudes, abilities and experiences. The part-time teachers to solve the problem of instructors' inadequacy were employed. In the timetable scheduling, there was the subject schedule center. The scheduling of practice subjects was made in various connected periods of the time. The majority of instructors had no participation in timetable scheduling. In the services of curriculum materials and instructional media, The institutions provided the materials for practice, instruments, and teaching media before the semester resumed. The building spaces and the institutional environments were prepared for teaching and learning activities. The budget allocation regarding needs was made. The promotion and the support of the library' services were done to suit the teaching and learning condition. The public relations of the curriculum implementation were done by informing the students. Coordination with the related organizations was performed by visiting other institutions and providing the students to train in other institutions. Besides, there were boosting morale and recognizing the staff performances by praising, complimenting and giving them moral support. Supervision and monitoring of the curriculum implementation were also done by assigning the staff's responsibilities and appointing the internal supervision committee. The instruments used inthe internal supervision were the observation forms and questionnaires. The evaluation of the curriculum implementtation after and during the operation was also initiated. The majority of instructors had no participation in supervision, monitoring and evaluation of the curriculum implementation.

Concerning the problems confronted, it was found that most institutions faced the problems of the curriculum implementation in a great extent. There were lack of implementation of problem in planning, insufficient qualified instructors, insufficient budgets in providing instructional media, inappropriate libraries to facilliate bachelor degree students, insufficient allocation for curriculum, lack of public relations, Besides, the administrators paid little attention to boosting morale, and lack of supervition, monitoring and evaluation of the curriculum implementation consistently.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา..... นิเทศการศึกษานและพัฒนาลักษณ์สูงตร.....

ปีการศึกษา..... 2540.....

ลายมือชื่อนิลิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... จิตพร ใจวัฒนาพร.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... -.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้อุทิศเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เถรยอด ประธานกรรมการ สอนวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ กรรมการสอนวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ชมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันมีค่าอย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.อาทร จันทวิมล ผอ. วัชระ อนุศาสนกุล และอาจารย์สำเร็จ มาเดช ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำ และข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร ประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.)

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สุจิตต์ - เพ็ชรขอบ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เถรยอด อาจารย์สวัสดิ์ จงกล ดร. จริยา ทัพพะกุล ณ อยุธยา ดร. ศิริพรรณ ชุมชุม ดร. คทา ชื่นตา ผอ. วิจิตร ดิฉันทีก ผอ. วัชระ อนุศาสนกุล และ ดร.ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิกรุณาตรวจ แก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้บังคับบัญชาทุกท่าน ที่ให้โอกาสศึกษาต่อในระดับนี้พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนให้สมัครสอบคัดเลือกและอนุญาตให้เข้าร่วมโครงการสอนภาษาไทยและวัฒนธรรมไทยในประเทศ สหรัฐอเมริกา ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2540

ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจไมตรีของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้อีกหลายท่าน ซึ่งไม่สามารถระบุนามได้ทั้งหมดในหน้ากระดาษอันจำกัด จึงขอขอบพระคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านซึ่งทำให้งานวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีมา ณ ที่นี้ด้วย

ประโยชน์ที่เกิดจากการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่บุพการีและครู-อาจารย์ทุกท่านที่ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านดังกล่าวแล้วข้างต้น

สุภาวดี ภิรมย์รัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	6
2 ทฤษฎีหลักการ แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ความหมายของหลักสูตร	7
ความสำคัญของหลักสูตร	9
องค์ประกอบของหลักสูตร	10
ความหมายของการบริหารหลักสูตร	12
บทบาทของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการบริหารหลักสูตร.....	13
งานบริหารหลักสูตร	19
หลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.).....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย	46
ประชากร.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิค ชั้นสูง (ปทส.).....	58
ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิค ชั้นสูง (ปทส.).....	86

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	111
สรุปผลการวิจัย.....	112
อภิปรายผลการวิจัย.....	117
ข้อเสนอแนะ.....	127
รายการอ้างอิง.....	129
ภาคผนวก	134
ประวัติผู้วิจัย	166

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้ข้อมูลโดยผู้บริหาร.....	77
19	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งให้ข้อมูลโดยอาจารย์ผู้สอน.....	78
20	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ซึ่งให้ข้อมูลโดยผู้บริหาร.....	79
21	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ซึ่งให้ข้อมูลโดยอาจารย์ผู้สอน.....	80
22	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งให้ข้อมูลโดยผู้บริหาร.....	81
23	ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งให้ข้อมูลโดย อาจารย์ผู้สอน.....	84
24	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร.....	86
25	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการเตรียมบุคลากร.....	89
26	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน.....	91
27	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการจัดตารางสอน.....	94
28	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการบริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน.....	96
29	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้หลักสูตร.....	98
30	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร.....	101
31	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	104
32	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการส่งเสริมขวัญและกำลังใจ.....	106
33	ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรครูเทคนิคชั้นสูง (ปทส.) ด้านการนิเทศติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร.....	108